

(המשך מעמוד 12)

נורא — בשעה שהשחיטה היתה בעיצומה, ובכל שעה נהרגו גברים, נשים וילדים במרחק של קשרים, מטרים מחיינו צה"ל — נמשך לאורך כל העדות.

ברק: האם לא קיבלתם דיווחים נוספים מהשטח?

דרורי: היתה לנו ישיבת-מטה העל-אות ברבגה. עניין המחנות לא היה בראש סדר-העדיפויות. בפירוש לא היתה בעיה עם טנק שהתהפך והיו לנו שלושה נעדרים. אם להאמין לדרורי, התנהלו הדברים כך במשך כל שתי היממות, שבהן נערכה השחיטה. הדבר פשוט לא נראה חשוב. הרגשה לא טובה, "הרגישים", "הגוימים" — אבל שום דבר לא עורר את סיקוד צה"ל למחשבה שדרושה פעולה מיידייה ומוחצת. אילו חדרה חוליית-מחבלים לקי בוך בגלל החרגה שני אנשים, היו לו הממשלה וכל סיקוד צה"ל זונקים לפעולה. לא כן כאשר נערכת שחיטה בפלסטין. עדותו של דרורי עוררה שאלות רבות. חלק מהן שאלו בו במקום על-ידי השופט

● כשהיתה לדרורי הרגשה אינוחות, מדוע לא שלח נגמ"ש או שניים לתוך המחנות, כדי לבדוק בצורה מוסמכת מה מתרחש?

● כאשר החליט להפסיק את הפעולה, מדוע לא שלח כוח צה"לי לתוך המחנות, כדי לוודא שהטבח הופסק, ותחת זאת הניח לאנשי הפלאנוט להי-שאר במחנות במשך יומיהם נוספת?

● מדוע טילפן דרורי השכם בבוקר לרמטכ"ל לביתו, מבלי להיעזר בקצינים?

● האם נקט שיטה זו מפני שהיה בפיו מסר כה סודי ומחריד, עד כי לא רצה שאף קצין אחר יידע על עצם קיום השיחה?

● אם אכן דרורי הוא הבעל המקורי של האימרה "הם הגוימים" — מה פירושה של הגומה בעיניו?

● האם יתכן כי בכל השיחות שבתן השתתף דרורי עם ראשי הפלאנוט, לפני הכניסה, לא דובר על מה שיעשה בי-מחנות?

(המשך מעמוד 71)
אמר לי לא מומן, שהיום הזה קרב כל זאת. משום שבסופו של דבר האחריות של לפיד היא כלפי החברה הישראלית. עיתונות חופשית אינה אינטרס של שילטון — ואני לא מנקה את המערך — עיתונות חופשית זה המגן מפני הר-שילטון. השילטון בהכרח ינסה להערים קשיים. צריך לקבל את זה בהבנה, אבל להילחם. לא לוותר. אני לא אומר שה-מדיום לא שונה, אבל השגיאות נעשות בתוסלב — ואת זה חשוב שידעו.

● יש המאשימים אותך, כי דווקא כעת, כשהספינה סובעת, יצאת לחופשה-ללא-תשלום, ואתה מאפשר לעכברים להשתלט על הספינה.

צריך להבין: אני עוזב את עבודתי בטר-לווייה כי אין לי שום תפקיד בטלוויזיה.

● איזולא היית בטלוויזיה בזמן המיזחמה, מי היה עושה את הר-כתבה על צידוך? יתכן שמשום-כך אתה צריך להישאר בטלוויזיה, כדי שלא ישארו רק הבינוניים ואומרי ההך.

אם מהדורת חבט משדרת כתבת-לוויין על המהומות בלוד, סביב פירוק אל על, או הגיעו זמנים רעים באמת. אבל עדיין יש עיתונאים יוצאים מהכלל.

יש דבר שצריך להבין, כל מה שק-שור לנורה בטלוויזיה הוא פוליטי. נגמר, קבעו נורמה! את זה אפילו לפיד לא הבין. זה נכון שבזמן כך-גוריון היתה פוליטיזציה, אבל בעשר השנים הראשונות של הטלוויזיה לא היתה נורמה פוליטית לניהול. יכול להיות שהמנהלים לא היו טובים, אבל אני כמנהל-תוכנית, למ-רות שהתקוממתי נגד כל מילה שנאמרה בתוכנית-החדת ותיעבתי את פסוקו של יום, נתתי להם להתבטא. כי צריך לתת חופש ביטוי לכולם. כעת הם נתקעו עם צביקה שפירא. שהוא אנטי-תיוזה לקיר-שנבויים. בגלל פרישת גלי צה"ל במיל-חמה הוא יגמור קדנציה לפני שהתחיל אותה.

המחשבה הזו, להביא לטלוויזיה אנשים לאומיים, הופכת את המילה לאומי לקללה כמעט.

הדבר הכי נורא הוא שהעריכה קיבלה זווית פוליטית. היום משדרים לא משום שהחומר טוב, אלא משום שאושר לשידור, ויש דברים שאסור לשדר מיקצועית, אבל העיקר שהם לא נפסלו. העריכה הפכה להיות עריכה של מה יאושר ומה לא יאושר. אין שיקולים עריכה מיקצועיים. יש עריכה עם הרבה שגיאות. אתה רואה דבר עצוב: איך כתבים מעולים נכשלים או מוכשלים. כמו למשל הראיון שעשה אהוד יערי בחטיבה של אלי גבע. אין הרבה שיטענו שאהוד הראיון, הוא שלח את החומר מלבנון, התר-צאה הסופית הפכה אותו לאחד הגרועים שבכתבים.

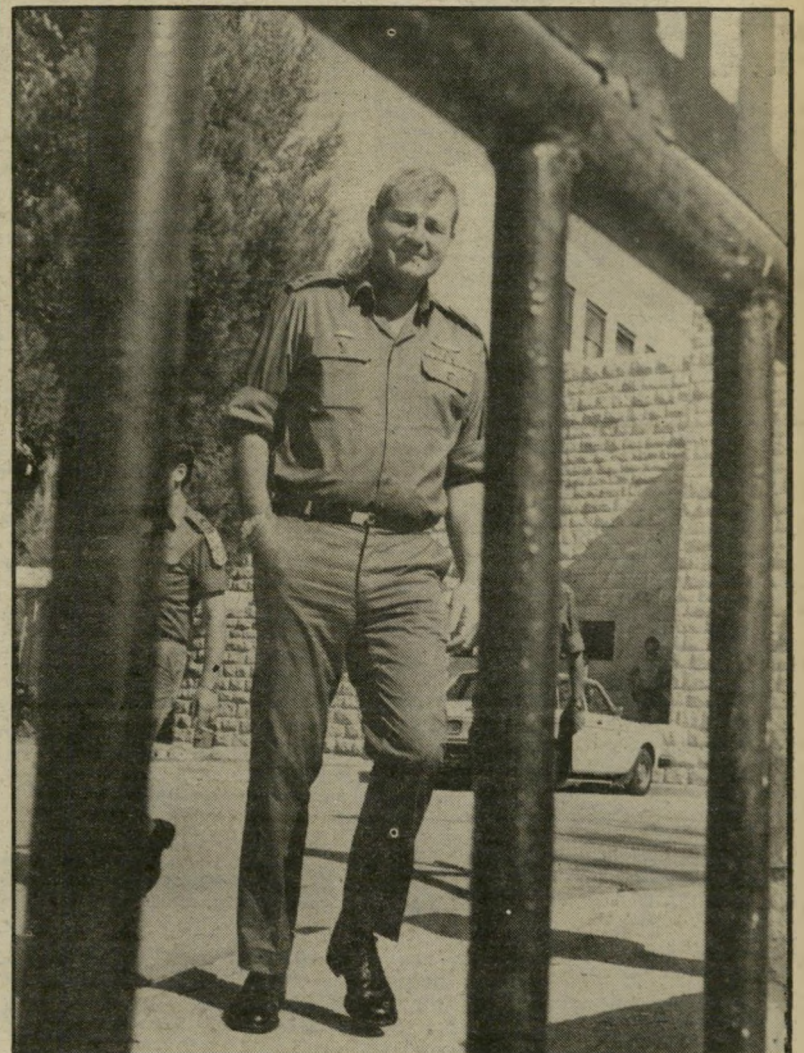
זהו נזק נורא, ש-30 סקופים לא יכולים לתקן, וזו רק דוגמה אחת למה שקורה בחודשות.

● איזה עתיד אתה צופה ל-טלוויזיה הישראלית?

מכיוון שהעובדים יהיו שם עד גיל 65, ומכיוון שיש שיא בכוח-אדם ולא נותנים לרענן את המפעל, ומכיוון שיש ציד-שמתבלה ולא מתחדש, אני צופה לטלוויזיה זמנים עוד יותר קשים. הטלוויזיה תהפוך לפרוויקטור יקר מאוד — 600 עובדים זה די הרבה כדי להפעיל פרוויקטור שיפעיל שידורים קטנים.

● מה יש לך נגד שידורים קנו-יים?

אנחנו הופכים את עצמנו קולנויה תר-בותית של העולם. הפוליטיקאים אינם מבינים שטלוויזיה עם תכנים ישראלים חשובה יותר ממטוס כפיר, או מפצצה, או מצוללת ושאר הדברים שאנחנו מייצרים בעצמנו. אנחנו הופכים עם חסר-תרבות, וזה הופך את קיומנו לחסר-ערך לחלוטין. התרבות חשובה פי אלף מאשר ייצור של אלף כפירים. לא נורא אם נייבא את כלי-המשחית מעמים אחרים, אבל זה מאוד נורא שאנחנו מייבאים תרבות. זה נותן תחושה שהנראים יכול לרדת מפה, כי המדינה היא זמנית. מין תחושה של חוסר-אונים, רגש נחיתות. ולמי? לעם שנתן לעולם את ספר-הספרים! אם עם של סו-חרים יודע לעשות את החקלאות הכייטובה



אזוף דרורי בכניסה לישיבת הוועדה לא יודע! לא יודע! לא יודע!

● האם שמע דרורי אי-פעם על מעשי-הטבח הגדולים של הפלאנוט, כגון תל-אל-ועתה?

● כאשר אמר דרורי לאיש הפלאנ-גוט, כדרורי, "תנהגו כמו בני-אדם, שלא תפגעו בלא-לוחמים, בנשים, ילדים וזקנים" — האם לא היתה זאת הזמנה להרוג את הגברים?

● מדוע הקפיד צה"ל, כדברי דרורי, שלא למנות קציני-קישור אצל הפלאנוט?

● כאשר אמר דרורי, "אולי נקטנו כמה אמצעים נוספים כדי לדעת מה קורה", למה התכוון? ואיך מתיישב הדבר עם הודעתו שלא ידע ולא שמע דבר במשך כל יממת-השחיטה הראשונה? יתכן כי לפי חוק ועדת-החקירה היתה הוועדה צריכה בנקודה זו להזהיר את דרורי, שהוא עגול להיפגע ממסקנותיה, וכי יש לו הזכות למנות לעצמו מייד פיקד-כבוד אחרת, כפי שעשה בשעת-האלוף שמואל גורודיש בוועדת-אגרנס, כי זכויותיו, המעוגנות בי-חוק-ועדות-החקירה, נפגעו.

● טים, בישיבה הסומבית. אין ספק ששאלות רבות נוספות נשאלו בישיבה הסודית. בין השאר מתעוררות השאלות הבאות:

● מה גרם לדרורי להרגיש "הרגשה לא-טובה" כאשר — לדבריו — לא היו לפניו שום ידיעות על מעשים חריגים? ● איך יכול להיות שבדברי הסגן גרובובסקי (ואולי של עדי-ראייה נוספים שטרם העידו) לא הגיעו אליו, כאשר שחה במרחק של כמה עשרות מטרים מחיילים אלה?

● איך יכול להיות שחלטי החלטה קיצונית, בעלת השלכות פוליטיות מוב-הקות (הפסקת פעולות הפלאנוט, עצירת התיגבורת, שנערכה במסדר חגיגי בנמל-התעופה הסמוך) בלי שהיו לפניו ידיעות כלשהן? ● איך החליט זאת בלי ידיעת ה-רמטכ"ל? ● איך החליט זאת בלי ידיעת שר-הביטחון? ● אם בכל זאת דיווח לפני כן ל-רמטכ"ל, מה דיווח לו? ● אם הוא או הרמטכ"ל דיווחו לאריאל שרון, מה דיווחו לו?

בעולם, הוא יודע לעשות גם טלוויזיה, ואני לא צריך להגיד לך איזה עם עושה את הטלוויזיה באמריקה.

● דעתך על חבר הוועד המנהל, אז מה אהרן פאפו?

אני חושב שפאפו הוא אחד הנכסים הכי-חשובים של רשות-השידור. אם הוא לא היה, הרי שאלה החרדים לדיוקן החברה הישראלית היו צריכים להמציא אותו. פאפו הוא תרומה אדירה. יש לי רק מחמאות בשבילו, ואני רק מאחל לו שימשיך בדרכו ושלא יסטה ימינה או שמאלה.

● סיפרו לי, שלפני שהחלטת דחיש את "זרדים על השבוע" היו לך התקן היסוסים, פחדת לעשות את התוכנית.

רק בגלל התקופה. התקופה היא אלימה, והיה לי ספק גדול אם הקהל, שעצביו נמ-תחו בזמן המילחמה יקבל תוכנית כזו. המילחמה יצרה אלימות כזו, שאתה מוצא את עצמך רב אפילו עם השכנים שלך בצורה כלי-כך קיצונית. שלא היתה כדוג-מתה. יכול להיות שהם הביאו שלום על הגליל, אבל הם כמעט הרגו לנו את העצבים, הפכו אותנו מעם נברוטי לעם הסעון אישפון.

המחשבה שלי היתה: האם נהיה שסתום או קטליוטור לאלימות? אם נהיה שסתום, יש הצדקה. כקטליוטור אין הצדקה. אנחנו לא הסאטירה של נבוט בראש, זוהי סאטירה קלה, לא חכמה. בוטה, תמיד צודקה. סאטירה המשכנעת את המשוכ-נעים, וזה לא סאטירה שפותחת דיאלוג. אני מוותר על הנבוט.

● אתה מרמז ל"פטריוט"?

אני לא רוצה לדבר על הפטריוט. הם וגם אנחנו גלחמים בצנזורה. אני מדבר על סאטירה שבה אתה צריך להיות חכם, שנון, וליצור קומוניקציה, לא לדחות את השומע. להיפך, לקרב אותו, להגיד לו: בוא תשמע. שיגיד לי: אתה טועה. טיפשו, לא מבין, מסיתים אותך — זה לניטימי, אבל בוא תשמע, אני לא בא לפוצץ לך את הראש, להגיד לך אתה חרא, טיגופת, יש לך קרציות בתחת, אני רוצה בדרכי שלי, החכמה, שתשמע.

אם את לוקחת את החברה שדיברתי עליהם קודם, הם יכולים לכתוב את הסא-טירה הכי-חריפה. יש להם כישרון כתיבה שאין שני לו, ויש להם חוצפה, אין להם בעיה של התייפיות הם לא כלי-כך שמחים למתן את עצמם. יחד עם זה, הם מבינים שצריך להישען על שגינות, חכמה, הם רוצים שמישהו יקשיב להם, ולא רק החבר שהם הולכים איתו למסיבה. אני לא רוצה לדחות את האדם שאיתו אני רוצה ליצור קומוניקציה. בעין-השופט ראייתי את בני קצובר מגוש-אמונים, כי יש שתי אפשרויות: או מילחמת-אחים בין גוש-אמונים ושלוש-עכשיו, או מניעת המילחמה, אם נדבר, וחיבים לדבר.

● האם כדי לדבר עם הצד ה-שני יש להתפשר?

חלילה וחס. אם אתה יכול להתפשר על דיעותיך, ותר עליהן, אם אתה צריך לשמוע את הצד השני, דע לכלכל את עצמך בטי-עון שלך היאבק על דיעותיך — וזה בתנאי שאנחנו משחקים את המשחק הדמוקרטי. קל להיות פופולארי בדיונונו, אני מוצא לך אייב משותף לארבעה בלוקים בדיוני-גוף ברגע. להפוך את יוסטמן להיטלר — אין קל מזה. בדיונונו יש גיהאד על יוסטמן, יש קונסנוזס נגדו. הקונץ הוא איך אני מבטל את הצנזורה, ואני מאוד מאוד רוצה שתבטל הצנזורה. או צריך לדבר, להשפיע, אם אנניד שיוסטמן הוא היטלר לא אשכנע, להיפך, אנניר, הי הנוגדנים המגינים על הגוף המחורבן, הי מקולקל, שנקרא צנזורה. אני רוצה להיות מגרה למחשבה, לא קטליוטור לאלימות.

● ומה עם אלה שהתייאשו מהדיאלוג?

אני טוען שמי שהתייאש אין לו מה לחפש. או שיחפור בונקר עמוק, או שיטע מפה. אבל אנחנו הרי לא ניסע, אנחנו נישאר פה ואנחנו עצלנים בשביל לחפור בונקר, או הצ'אנס היחיד שלנו הוא לדבר אחרת. מדינה שלמה, אם את שואלת אותי, נמצאת בדרכ למצדה.